

Aan
De voorzitter van het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire

Adres kantoor Curaçao
De Rouvilleweg 39
Willemstad, Curaçao
Telefoon (+5999)4619081

Adres kantoor Sint Maarten
Frontstreet 26
Convent Building
Philipsburg, Sint Maarten
Telefoon (+1721) 5430331

Adres kantoor Aruba
L.G. Smith Boulevard 68
La Piccola Marina
Oranjestad, Aruba
Telefoon (+297) 5832800

Datum
1 februari 2022
Ons kenmerk
Cft 202200002
Pagina
1/4

Uw kenmerk

E-mail info@cft.cw
Internet www.cft.cw

Bijlage

-

Onderwerp
Advies bij besluit tot een derde wijziging van de begroting 2021

Geachte heer Rijna,

Het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) ontving op 26 januari jl. een derde begrotingswijziging (BW) voor het dienstjaar 2021. Hierbij ontvangt u het advies van het Cft bij deze BW.

Oordeel

Het Cft adviseert positief op de door u voorgestelde wijzigingen in de begroting 2021. De begroting 2021 wordt per saldo verhoogd met USD 14,1 miljoen naar USD 100,5 miljoen aan baten en lasten. De wijziging bestaat voor USD 11,1 miljoen uit de aanwending van bijzondere uitkeringen in 2021. De resterende USD 3,0 miljoen zijn aanvullingen op de vrije uitkering die in het slot van 2021 beschikbaar zijn gesteld door de Nederlandse ministeries, maar nog niet in de begroting waren opgenomen.

Het openbaar lichaam Bonaire heeft een deel van de in 2021 ontvangen middelen niet besteed, en stelt voor om deze middelen via een bestemmingsreserve over te hevelen naar 2022. In totaal gaat dit om een bedrag van USD 2,8 miljoen. Het Cft adviseert positief op dit verzoek, maar merkt daarbij wel het volgende op:

- De bovengenoemde overheveling van resterende middelen is nog niet opgenomen in de begroting 2022. Conform artikel 23 lid 1 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba, kan Bonaire deze middelen pas inzetten wanneer het deze door middel van een eerste BW in de begroting 2022 heeft opgenomen.
- Het Cft merkt op dat een aantal van de gewijzigde bestedingsdoelen onvoldoende is toegelicht. Dit betreft onder andere de USD 1,0 miljoen voor de participatie van burgers in de ontwikkeling en professionalisering van het toerisme op Bonaire, en de USD 100.000 voor organisatieontwikkeling.

Het Cft adviseert u om in de eerste BW bij de begroting 2022, de gewijzigde bestedingsdoelen te voorzien van een toelichting zodat duidelijk wordt waar deze middelen concreet aan besteed worden.

- Met de overheveling van de resterende middelen naar 2022 wordt de besteding een jaar vooruit geschoven. Hierbij wordt het oorspronkelijke bestedingsdoel van de middelen voor een deel behouden, maar ook voor een deel gewijzigd. Het Cft benadrukt dat het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) bij de instemming van deze BW ook een oordeel dient te geven over de herbestemming van de middelen die van bestedingsdoel zijn gewijzigd.
- Feitelijk realiseert Bonaire in 2021 met de overheveling van de middelen naar 2022, een overschot en is een aantal bestedingsdoelen in 2021 dus niet gehaald. Uit de BW blijkt niet wat de redenen zijn voor het onbestede laten van deze middelen. Zo is het bijvoorbeeld onduidelijk waarom het openbaar lichaam de via het (sub-)amendement vrijgemaakte middelen ten behoeve van de eilandsraad, uiteindelijk niet heeft besteed in 2021. Het Cft verzoekt u om dit beter toe te lichten voordat u de BW ter vaststelling aanbiedt aan de eilandsraad.

Toelichting

Technische aanpassingen

De voorgestelde verhoging van de baten en lasten bedraagt in totaal USD 14,1 miljoen, en bestaat voor 11,1 miljoen uit de aanwending van bijzondere uitkeringen en voor USD 3,0 miljoen uit door de Nederlandse ministeries beschikbaar gestelde toevoegingen aan de vrije uitkering die nog niet in de begroting 2021 waren opgenomen. Laatstgenoemde categorie bestaat uit:

- USD 0,2 miljoen ter compensatie van de culturele en creatieve sector als gevolg van de coronacrisis;¹
- USD 1,9 miljoen vanuit het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) voor aanvullende beleidsmaatregelen in het tweede kwartaal 2021;²
- USD 0,3 miljoen vanuit het ministerie van SZW voor aanvullende beleidsmaatregelen in het derde kwartaal 2021;³
- USD 0,6 miljoen vanuit het ministerie van SZW voor aanvullende beleidsmaatregelen in het vierde kwartaal 2021.⁴

Daarnaast is in de BW een correctie opgenomen voor de aanvulling op de vrije uitkering van USD 20.500 voor de organisatie van de Tweede Kamer verkiezingen in 2021. Dit bedrag was in de begroting 2021 ten onrechte aangemerkt als bijzondere uitkering.⁵

---

¹ BZK, kenmerk 2021-0000128687. Aanvulling vrije uitkering 2021.

² BZK, kenmerk 2021-0000128687. Aanvulling vrije uitkering 2021.

³ BZK, kenmerk 2021-0000345930. Aanvulling vrije uitkering 2021 (LPO en middelen Q3 aanvullend eilandelijk beleid).

⁴ BZK, kenmerk 2021-0000518102. Aanvulling vrije uitkering 2021.

⁵ BZK, kenmerk 2021-0000128687. Aanvulling vrije uitkering 2021.

Instellen bestemmingsreserve budgetoverheveling van 2021 naar 2022

Omdat het openbaar lichaam een deel van de in 2021 ontvangen middelen (waaronder de aanvullingen op de vrije uitkering) nog niet heeft besteed, stelt het voor om deze middelen via een bestemmingsreserve beschikbaar te stellen voor 2022. Deze voorgestelde bestemmingsreserve bedraagt in totaal USD 2,8 miljoen. Een deel van de middelen die deel uit maken van deze bestemmingsreserve behoudt zijn oorspronkelijke bestemming. Dit betreft de volgende posten:

- USD 150.000 dat via een sub-amendement bij de tweede BW 2021 ter beschikking is gesteld aan de eilandsraad voor de inhuur van derden;
- USD 50.000 dat via een sub-amendement bij de tweede BW 2021 ter beschikking is gesteld aan de eilandsraad voor activiteiten in verband met de viering van het 70-jarige bestaan van de eilandsraad;
- USD 400.000 eigen bijdrage vanuit het openbaar lichaam voor de uitvoering van het BES(t) for Kids programma.

Een ander deel van de middelen dat wordt overgeheveld naar 2022, krijgt een nieuwe bestemming:

- USD 284.200 aan middelen die in de begroting als bijzondere uitkeringen waren aangemerkt, maar in werkelijkheid aanvullingen op de vrije uitkering waren ter compensatie van de Tweede Kamer verkiezingen en corona-gerelateerde uitgaven in 2021;⁶
- USD 1.955.800 dat resteert uit de middelen die vanuit het ministerie van SZW in 2021 beschikbaar zijn gesteld voor aanvullende beleidsmaatregelen in verband met de coronacrisis.

Het OLB is voornemens om deze middelen als volgt in te zetten in 2022:

- USD 1.000.000 voor de participatie van burgers in de ontwikkeling en professionalisering van het toerisme op Bonaire;
- USD 400.000 voor de versterking en de beveiliging van de digitale infrastructuur van het openbaar lichaam;
- USD 400.000 eigen bijdrage vanuit het openbaar lichaam voor de uitbreiding van het MBO op Bonaire;
- USD 300.000 voor de aanpak van de coronacrisis in 2022. Tot op heden heeft het openbaar lichaam hier nog geen middelen voor beschikbaar in de begroting 2022. De inzet betreft onder andere steun aan particulieren en bedrijven als gevolg van coronamaatregelen;
- USD 100.000 voor organisatieontwikkeling, als eigen bijdrage van het openbaar lichaam bij de desbetreffende bijzondere uitkering;
- USD 40.000 voor de omheining van het honkbalveld Pal'i Tamarein.

---

⁶ Dit betreft drie aanvullingen aan de vrije uitkering: USD 41.500 t.b.v. de tweede kamerverkiezingen 2021, USD 220.000 t.b.v. corona-gerelateerde uitgaven en USD 22.700 waarvan de bestemming niet is gespecificeerd.

Kenmerk
Cft 202200002
Blad
4/4

Met dit voorstel wijzigt het openbaar lichaam Bonaire de bestemming van de door de Nederlandse ministeries verstrekte aanvullingen op de vrije uitkering (afgezien van de USD 300.000 voor de aanpak van de coronacrisis in 2022). Het Cft benadrukt dat het ministerie van BZK bij de instemming van deze BW ook nog een oordeel dient te geven over de herbestemming van deze middelen.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Prof. dr. R.H.J.M. Gradus

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De eilandsraad van het openbaar lichaam Bonaire
Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Bonaire